

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

הרבנות הראשית לישראל מחלקת הבחינות הארצית

בס"ד

מבחן הסמכה - בהלכות שבת

אב תשע"ג

הוראות לנבחן:

- א. יש לנמק כל תשובה, ולציין בה את כל המקורות מהגמרא, ומשיטות הראשונים, ולהביא את הכרעת השו"ע, הרמ"א, ונושאי הכלים.
- ב. המבחן מחולק לשני חלקים: חלק א' – עיון. יש לענות בו על 7 שאלות בלבד. חלק זה הינו 70% מציון הבחינה. חלק ב' – בקיאות. יש לענות על 5 שאלות בלבד. חלק זה הינו 30% מציון הבחינה. נבחן יקר! נא התמקד בתשובתך, רק על הנידון בשאלה בלבד!
- כתוב את תשובותיך, רק בחלק השמאלי של מחברת התשובות. השתדל לשמור על כתב קריא, ברור, ומסודר. הקפד לכתוב, כל תחילת תשובה בדף חדש, וכל חלק מהתשובה, בשורה חדשה.

חלק א

צידה

- 1) א. ישב בפתח החדר ונודע לו אח"כ שיש שם חיה. או שידע שיש שם חיה, אך שכח שהיום שבת. האם חייב לפנות את הפתח?
ב. כתוב את טעמי הראשונים לחיוב שיש בחובל לחיה בשבת? ומהן הנפקא מינות מהן?
ג. הכניס צבי או דבורה למקום שיש בו שני פתחים, ונעל אחד מהם. מה דינו? ומדוע?
ד. קנה עוף בערב שבת משכנו הקרוב. האם מותר לצודו בשבת, ומדוע?

מבשל

- 2) א. גוי שבישל עבור חולה שיש בו סכנה. או לחולה שאין בו סכנה. האם מותר לבריא או לחולה לאכול בשבת? או בנוצאי שבת? מה דין הקדירה?
ב. "כל שבא בחמין מלפני השבת שורין אותו בחמין בשבת."
באר את שיטות הראשונים במימרא זו, וכיצד נפסקה ההלכה?
ג. "מותר ליתן קיתון של מים או שמן כנגד האש."
באר את שיטות הראשונים במימרא זו, וכיצד נפסקה ההלכה?

בורר

- 3) א. מהן דעות הראשונים והאחרונים בגדר "לאלתר", כאשר בורר אוכל מתוך פסולת?
כאשר בורר מין ממין אחר?
ב. האם מותר, למולל מלילות בשבת או ביו"ט? כתוב את דעות הראשונים, וכיצד נפסקה ההלכה?
ג. האם מותר, לסנן במסננת מים שיש בהם קיסמין דקין או מעט קמחין?

חולה בשבת

- 4) א. ספוג, עלה, רטייה. האם מותר להניחם בשבת על גבי מכה? ומה הדין להניחם ע"י גוי? פרט את הדינים ונמק!!
ב. הסובל מכאב בשיניו. האם מותר לחלל את השבת, ע"י איסור תורה? או ע"י איסור דרבנן? או כלל וכלל לא? פרט!
ג. מאכל של בריאים. האם מותר לאוכלו כשכוונתו לצורך רפואה? מה הדין, במאכל שאינו של בריאים. האם מותר לאוכלו כאשר הוא רעב? או אינו חש בטוב?
ד. האם מותר לרחוץ בשבת, בים המלח? או בחמי טבריה? פרט תשובתך!

שהייה חזרה והטמנה

- 5) א. מהם תנאי "החזרה"? מה הדין באדם זר (שאינו בעל הקדירה) שהסיר את הקדירה באופן שאסור אח"כ להחזירה?
ב. האם מותר להשהות ע"ג הכירה, פירות או מים, כשלא התבשלו כל צורכם?
ג. ציין מספר מקרים, שבהם הותרה הטמנה בשבת, ומדוע?

בית יהב, ירמיהו 80, ירושלים, ת.ד, 36016, מיקוד 91360, טל': 02-5313143/4 www.rabanut.gov.il

דיונות, תעודות הסמכה והשת"ג – פקס: 02-5000353 דוא"ל: orly@rabbinate.gov.il

ירושם לבחינות רבנות וקבלת תוצאות – פקס: 02-5313198 דוא"ל: exams@rabbinate.gov.il

Beit Yahav, 80 Yirmiyahu St., Jerusalem P.O.B. 36016 Tel.: 02-5313143/4, Fax: 02-5000353

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארצית

מוקצה

- 6 א. האם מותר לטלטל מאכל המיועד לבעלי חיים. כשאינם מצויים ברשותו?
ב. אדם שמת בשבת. האם מותר לטלטלו, ובאלו תנאים? פרט תשובתך!
ג. האם מותר לטלטל בשבת, תפילין? שופר? נמק!

בונה

- 7 א. פקק החלון, וקנה, ונגר שנועלים בהם את הדלת. באלו אופנים מותר להשתמש בהם בשבת לצורך סתימת החלון ונעילת הדלת?
ב. האם מותר לסתום בשבת, חבית בשעווה או בכל דבר אחר? פרט!
ג. גגון של עגלת תינוק שהיה קבוע על העגלה מערב שבת. האם מותר לפותחו בשבת, כשלא היה הגגון פתוח ופרוס טפח מערב שבת? ומדוע?

מלאכת עכו"ם

- 8 א. גוי שעשה מלאכה בשביל עצמו, האם מותר לישראל ליהנות ממלאכה זו? פרט סוגי מלאכות ונמקם!
ב. ציין לפחות ג' מקרים, בהם הותרה אמירה לגוי – אף באיסורי תורה? ונמק!

חלק ב' - בקיאות

התרת נדרים בשבת

- 1 א. האם, וכיצד, יכול בעל להפר נדרי אשתו בשבת?
ב. האם מותר להחרים בשבת? ומה הדין להתיר חרמי ציבור בשבת? ומדוע?
ג. האם מותר להתיר נדר או שבועה בשבת? ומדוע?

דינים השייכים לשבת

- 2 האם מותר בשבת, לקדש אשה? לייבם? לגרש? להתחייב להקדש? או להקדיש פרוכת לבית הכנסת? ומדוע?

דיני מקח וממכר בשבת

- 3 א. פרט את האופן המותר ואת האופן האסור, כשלוקח מחנווני מוצר כלשהו בשבת, ורוצה לקחתו על פי דמים? מידה? ומניין? תן דוגמאות לדברך ונמקם!
ב. מי שצריך להוביל בקבוקי יין. האם עדיף שייקח את הבקבוקים בארגו אחד או שילך מספר פעמים ובכל פעם ייקח בקבוק אחד או שניים. נמק!

דיני ערב שבת והדלקת הנר

- 4 א. האם מותר להפליג בספינה בנהרות בערב שבת? פרט תשובתך!!
ב. אשה שאינה רוצה לקבל את השבת בהדלקתה. מהם הפתרונות ההלכתיים שישנם, כדי שתוכל לעשות מלאכה אף לאחר הדלקת הנרות?
ג. יחיד העושה מניין בביתו, ורוב העיר קיבלו כבר את השבת. האם היחיד נגרר אחר הרוב לעניין קבלת השבת? ומה הדין של היחיד לגבי צאת השבת האם נגרר הוא אחר הרוב?

קידוש

- 5 א. אדם שהתפלל ערבית של שבת. האם יכול להוציא בקידוש ידי חובה את אשתו, שעדיין לא התפללה ערבית? ומדוע?
ב. מהי הגדרת חמר מדינה? והאם ניתן לעשות קידוש על חמר מדינה?

מלאכות עבור הממון בשבת

- 6 א. "אדם בהול על ממונו". היכן נאמר סברה זו להקל והיכן נאמר סברה זו להחמיר? ומדוע?
ב. האם מותר לתת תרופה לבהמתו בשבת?

בהצלחה!!!